

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

Den 16. juni 2011

FVM 897

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 28. juni 2011

1. Meddelelse fra Kommissionen om høring om fiskerimuligheder
- *Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM (2011) 298

Side 2

2. Fødevarer sikkerhed, konsekvenser for markedet og iværksættelsen af eventuelle krisetiltag i frugt- og grøntsagssektoren efter udbruddet af E. coli VTEC O104
- *Orientering ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 6

3. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko,

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko, og

Forslag til Rådets forordning om tildeling af de fiskerimuligheder, der er fastsat i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko

- *Tidlig forelæggelse*

KOM (2011) 313, KOM (2011) 314, KOM (2011) 310

Side 12

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 28. juni 2011

1. Meddelelse fra Kommissionen om høring om fiskerimuligheder KOM (2011) 298

Nyt notat

Resumé

Kommissionen fremlægger i sin meddelelse retningslinjer for fastlæggelsen af fiskerimuligheder for 2012. Der er gennemført en forenkling i forhold til tidligere i omfanget af retningslinjer for forskellige bestandskategorier. Hensigten med meddelelsen er en tidlig drøftelse af principper forud for fremlæggelsen af forslag til de årlige forordninger om fiskerimuligheder. Af meddelelsen fremgår blandt andet også information om den seneste politiske udvikling, en status for ressourcerne og en tidsplan for fremlæggelsen af forslagene om fiskerimuligheder for 2012 for henholdsvis Østersøen, Sortehavet og andre områder.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 298 af 25. maj 2011 fremsendt meddelelse om høring om fiskerimuligheder. Meddelelsen er oversendt til Rådet den 30. maj 2011 i en dansk sprogudgave.

Meddelelsen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. juni 2011 med henblik på drøftelse.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

Formål og indhold

Kommissionen har siden 2006 udarbejdet årlige politikerklæringer om fastsættelse af fiskerimuligheder. Disse årlige politikerklæringer skal ses som led i forbedring af processen med vedtagelse af de årlige forordninger om fiskerimuligheder (TAC/kvoteforordninger)¹.

Meddelelsen indeholder ud over politiske retningslinjer for fastsættelse af fiskerimulighederne for 2012 blandt andet også en status for ressourcerne, økonomisk analyse, information om forvaltningsplanerne og en tidsplan for forslag om fiskerimuligheder for 2012. Kommissionen ønsker at høre medlemsstaternes og aktørernes holdninger til den i meddelelsen beskrevne strategi.

Ressourcernes tilstand

Kommissionen anfører, at fiskebestandene i de europæiske farvande er i bedring. Antallet af overfiskede bestande i Atlanterhavet og de tilstødende have er faldet betydeligt. "Overfiskede bestande" betyder i denne sammenhæng ikke nødvendigvis, at en bestand er i fare for at blive udryddet eller bryde sammen. Overfiskeri defineres her som bestande, som endnu ikke opfylder målsætningen om

¹ TAC = total allowable catches = samlede tilladte fangstmængder.

maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), som skal opfyldes i 2015. Således er der sket et fald af overfiskede bestande fra 32 ud af 34 bestande i 2004 til 22 ud af 35 bestande i 2010. Det vil sige et fald fra 94 % til 63 %. Blandt andet er der ikke længere overfiskeri af tunge i Skagerrak, Kattegat og Østersøen samt kuller, sild, sej og jomfruhummer i Nordsøen. Kommissionen anfører, at disse fremskridt viser, at beslutsomme tiltag kan gøre en forskel, men at der fortsat er forhold, som giver anledning til bekymring, herunder dybhavsbestandenes situation. Endvidere er ca. 82 % af de bestande, hvis tilstand man kender i Middelhavet, stadig overfisket. I Østersøen er der 4 ud af 6 kendte bestande, som ligger under MSY-mål.

Økonomisk analyse

Der er endnu ikke opstillet en samlet oversigt over den økonomiske situation omfattende samtlige sektorer i EU's fiskeri. Den økonomiske årsberetning for 2008 viser, at den økonomiske rentabilitet i EU's fangstsektor er ringe og har været for nedadgående i de seneste år. De to største omkostningselementer er brændstof (i gennemsnit 23 % af de samlede omkostninger) og lønninger (cirka 28 %). Cirka 10-20 % af fartøjskategorierne oplever et likviditetsunderskud, hvilket betyder, at indtægterne ikke var tilstrækkelige til at dække de kortsigtede driftsomkostninger. Hvis man regner anlægskostningerne med, tyder det ifølge Kommissionen på, at den langsigtede rentabilitet er negativ for 30-40 % af fartøjskategorierne.

Forarbejdningssektoren er generelt rentabel. Mange kystområder, der traditionelt har været afhængige af lokale landinger, specialiserer sig nu i forarbejdning af importeret fisk. Over 65 % af det samlede forbrug af fiskevarer i EU er nu importeret.

Forvaltningsplaner

Flere af de gældende forvaltningsplaner blev ikke udarbejdet med det formål at bringe de nedfiskede bestande tilbage til niveauet for MSY, men blot med det formål at genoprette dem. Det er Kommissionens vurdering, at planerne derfor bør revideres, således at målene tilpasses de mere restriktive MSY-mål i tiden frem til 2015.

Politiske retningslinjer

For cirka to tredjedele af TAC'erne foreligger der ingen videnskabelig rådgivning om, hvorvidt bestandene overfiskes. Dette skyldes ifølge Kommissionen i de fleste tilfælde manglende fangstoplysninger, ufuldstændig dataindsamling eller mangelfuld stikprøvetagning. Kommissionen finder, at dette problem skal løses. Så længe kendskabet til mange bestande er så begrænset, bør der ifølge Kommissionen – når usikkerheden er stor – fastsættes mere forsigtige TAC'er.

I flere år har Kommissionen i sine TAC/kvoteforslag inddelt bestandene i en række kategorier (11 forskellige) afhængigt af bestandenes tilstand. Kommissionen fremlægger nu en forenklet model med kun få "kategorier":

- I de tilfælde, hvor TAC'erne eller fiskeriindsatsen reguleres ved hjælp af langsigtede planer skal disse følges (som hidtil).
- Hvis der er indgået aftale om TAC'er eller andre foranstaltninger med tredjelande skal disse efterleves (som hidtil)
- Når der foreligger en videnskabelig rådgivning, som er baseret på omfattende data og kvantitative analyser og prognoser, der hviler på MSY-princippet, bør denne lægges direkte til grund for fast-

sættelsen af TAC'er/fiskeriindsats. Dog kan det accepteres, at fremgangsmåden indføres gradvist frem til 2015, hvis det er foreneligt med rådgivningen.

- Hvis der ikke foreligger en videnskabelig rådgivning, eller de tilgængelige oplysninger til at beregne bestandens størrelse og den dertil afpassede fangst er utilstrækkelige, skal TAC'en reduceres med 25 %, og medlemsstaterne skal hurtigst muligt træffe foranstaltninger med henblik på at fremsende de oplysninger, der er nødvendige for at fastsætte en passende befiskningsgrad.

I de tilfælde, hvor der ikke foreligger en videnskabelig rådgivning, eller de tilgængelige oplysninger er utilstrækkelige, finder Kommissionen, at de videnskabelige institutioner skal bedes om at hjælpe med at finde en løsning på disse spørgsmål hurtigst muligt, idet medlemsstaterne dog skal tilvejebringe de grundlæggende oplysninger.

Tidsplan for den årlige fastsættelse af fiskerimuligheder

Forslag om fiskerimuligheder for Østersøen for 2012 forventes som i de senere år fremlagt i begyndelsen af september med henblik på vedtagelse på rådsmødet i oktober. Forslag om fiskerimuligheder for Sortehavet forventes fremlagt i november med henblik på vedtagelse i december. Imidlertid foreslår Kommissionen som noget nyt at splitte det generelle forslag om fiskerimuligheder for andre bestande (der normalt vedtages i december) op i to dele: Én del vedrørende bestande, som ikke på nogen måde er berørt af forhandlinger med tredjelande og én del for bestande, som på den ene eller anden måde indgår i forhandlinger med tredjelande. Det første af de to sidstnævnte forslag forventer Kommissionen at fremlægge i september med henblik på vedtagelse i november, mens det andet forslag forventes fremlagt i november med henblik på vedtagelse i december.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Meddelelsen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser, men anvendelsen af principperne i sammenhæng med den videnskabelige rådgivning vil have betydning for de fiskerimuligheder, som fastsættes i forbindelse med de årlige forordninger om fiskerimuligheder. Uden kendskab til den samlede videnskabelige rådgivning er det dog ikke muligt at vurdere konsekvenserne heraf.

Høring

Meddelelsen har været forelagt §5-udvalget (fiskeri) i forbindelse med møde i udvalget den 8. juni 2011.

Danmarks Fiskeriforening bemærkede generelt, at bestandsbeskrivelsen i meddelelsen er for negativ. Kommissionens princip om automatisk reduktion med 25 % i tilfælde, hvor der mangler en videnskabelig rådgivning eller manglende bestandsoplysninger er uacceptabelt. Som eksempel nævntes det, at rødspætte i Skagerrak er i fremgang, men der foreligger ingen rådgivning. Det anførtes, at fiskerne leverer data, og det er så op til videnskaben at behandle disse data – og fiskerne bør ikke straffes for, at der ikke er leveret en videnskabelig rådgivning. Foreningen udtrykte skepsis over for Kommissionens ønske om at opsplitte den generelle forordning om fiskerimuligheder i to dele, da det kunne vanskeliggøre forhandlingerne med tredjelande.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation bemærkede, at der var problemer med fortolkningen og implementeringen af MSY-princippet, og at det i visse situationer ledte til nogle mærkværdige resultater, for eksempel at TAC for sild i Nordsøen fastsættes på et lavere niveau end nødvendigt for at opnå MSY.

Greenpeace understregede vigtigheden af at sikre de nødvendige data. Greenpeace fandt, at princippet om automatisk reduktion med 25 % i tilfælde, hvor der mangler en videnskabelig rådgivning eller manglende bestandsoplysninger kunne være uhensigtsmæssig at anvende i alle situationer – i nogle situationer kunne det være en unødvendig reduktion, og i andre tilfælde som for eksempel dybhavsarter kunne det være for lidt. Det bemærkedes endvidere, at meddelelsen understregede, at problemerne med overkapacitet ikke var løst. Endelig bemærkedes det i forhold til MSY-begrebet og TAC-fastsættelsen, at der ved TAC-fastsættelsen også måtte tages hensyn til biodiversitetsmål.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for, at der på et tidligt tidspunkt af året bliver lejlighed til en generel drøftelse af overvejelser om fastsættelse af TAC/kvoter for det kommende år. Regeringen er endvidere positiv over for fastlæggelsen af generelle principper for vedtagelsen af TAC/kvoter og støtter det overordnede mål om at nå MSY-mål i 2015. Regeringen finder, at princippet om en automatisk TAC-reduktion på 25 % i tilfælde, hvor der mangler en videnskabelig rådgivning eller er manglende bestandsoplysninger, er for kategorisk, idet der vil være behov for en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Regeringen finder en opsplitning af den generelle forordning om fiskerimuligheder i to dele uhensigtsmæssig blandt andet som følge af manglende forenkling (to forordninger skal sammenholdes for at opnå overblik over Danmarks samlede fiskerimuligheder i f.eks. Nordsøen og Skagerrak) samt uhensigtsmæssig ressourceanvendelse i forbindelse med behandlingen af forslag om fiskerimuligheder (vedtagelse af forordninger i både november og december). Regeringen vil derfor arbejde for at bevare den generelle forordning samlet.

Regeringen arbejder for mulighed for videreførelse af projekter med fangstkvoter og fuld dokumentation i 2012, mens drøftelser af reformen af den fælles fiskeripolitik pågår.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne generelt vil støtte fastlæggelsen af generelle principper for fastsættelse af TAC/kvoter, men at de vil lægge vægt på, at principperne ikke er så nagelfaste, at der ikke er plads til konkrete vurderinger. Endvidere forventes det, at nogle medlemsstater vil finde en reduktion på 25 % i situationer med ingen eller mangelfuld viden om bestandssituationen for drastisk. Endelig forventes det, at mange medlemsstater vil være modstandere af en opsplitning af den generelle forordning om fiskerimuligheder i to dele.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. **Fødevaresikkerhed, konsekvenser for markedet og iværksættelsen af eventuelle krisetiltag i frugt- og grøntsagssektoren efter udbruddet af E. coli VTEC O104 KOM-dokument foreligger ikke**

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. juni 2011. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen forventes på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. juni 2011 at redegøre for status i sagen, både i forhold til de fødevaresikkerhedsmæssige aspekter og markedssituationen, herunder iværksættelsen af eventuelle kriseforanstaltninger. Der har særligt været markedsproblemer i grøntsagssektoren i Spanien, Tyskland, Nederlandene og de omkringliggende medlemsstater. Rusland indførte den 2. juni 2011 et importforbud mod friske grøntsager fra EU. Rusland og Kommissionen er aktuelt i dialog om at finde en mere fleksibel løsning, men der er endnu ingen endelig løsning på plads. Sagen har været drøftet på et ekstraordinært rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 7. juni 2011, hvor Kommissionen mundtligt præsenterede et oplæg om midlertidige ekstraordinære foranstaltninger. Kommissionen fremlagde et endeligt forslag til afstemning på mødet i Forvaltningskomitéen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter den 14. juni 2011. Kommissionen forventes snarest at vedtage forslaget.

Baggrund

Kommissionen forventes på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. juni 2011 at redegøre for status i sagen, både i forhold til de fødevaresikkerhedsmæssige aspekter og markedssituationen, herunder iværksættelsen af eventuelle kriseforanstaltninger. Sagen har været drøftet på et ekstraordinært rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 7. juni 2011, hvor Kommissionen mundtligt præsenterede et oplæg om midlertidige ekstraordinære foranstaltninger. Kommissionen fremlagde et endeligt forslag til afstemning på mødet i Forvaltningskomitéen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter den 14. juni 2011. Kommissionen forventes snarest at vedtage forslaget.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. juni 2011 med henblik på orientering og udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Forslaget om kriseforanstaltninger er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Et stort antal personer i det nordlige Tyskland blev fra starten af maj 2011 smittet med E. coli VTEC O104. Pr. 14. juni 2011 er 36 personer døde, heraf 23 af nyresvigt og flere end 818 har fået nedsat nyrefunktion, mens 2514 personer derudover er inficerede. Der er søgt intenst efter en endelig afklaring af kilden til smitten. Den 11. juni 2011 fastslog de tyske myndigheder, at spirer fra et landbrug i Nordtyskland, der i længere tid har været under mistanke, kan endeligt fastslås som smitekilden.

Der var leveret spireblandinger til alle de spisesteder, som er sat i forbindelse med sygdomsramte personer. Der blev på den baggrund udtaget mange prøver af spirer, miljø og råvarer til spireproduktionen. Der blev dog ikke umiddelbart fundet E. coli VTEC O104 i prøverne. Status på analyserne er blevet oplyst dagligt via Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF). De tyske myndigheder gennemgik samtidigt de epidemiologiske undersøgelser igen, samt udført nye undersøgelser, som viser en stærk korrelation mellem at have spist spirer og udvikling af sygdom. På den baggrund ophævede de tyske myndigheder den 10. juni 2011 mistanken mod agurker, tomater og salat som kilde.

Rå tomater, agurk og salat fra Nordtyskland blev først mistænkt som smittekilde, og de tyske myndigheder valgte at fraråde indtag af disse fødevarer i rå tilstand. Da de tyske myndigheder den 27. maj 2011 identificerede 2 spanske partier agurker, som inficeret med E. coli, blev advarslen udvidet til også at omfatte spanske agurker generelt. De pågældende spanske partier blev tilbagekaldt via Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF). Også danske agurker har været under mistanke, da leverandøren til en tysk restaurant med en mulig E. coli-inficeret agurk mistede sporbarheden, hvorefter både nederlandske og danske agurker kom under mistanke. Denne mistanke er efter analyse af danske agurker afvist den 31. maj 2011. Heller ikke de nederlandske myndigheder har kunnet bekræfte mistanken mod nederlandske agurker.

Fødevestyrelsen ophævede på baggrund af meldingen fra de tyske myndigheder den 10. juni 2011 advarslen mod indtag af rå tomater, agurk og salat fra Nordtyskland.

Kommissionen præsenterede mundtligt på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 7. juni 2011 et oplæg om midlertidige ekstraordinære foranstaltninger i frugt- og grøntsagssektoren efter udbruddet af E. coli O104 i Tyskland. Kommissionen fremlagde et endeligt forslag til afstemning på mødet i Forvaltningskomitéen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter den 14. juni 2011. Kommissionen forventes snarest at vedtage forslaget.

De midlertidige ekstraordinære foranstaltninger iværksættes med hjemmel i artikel 191 i rådsforordning 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), hvorefter Kommissionen træffer de foranstaltninger, der er nødvendige og begrundede for at løse specifikke praktiske problemer i akutte situationer. Sådanne foranstaltninger kan fravige denne forordnings bestemmelser, men kun i det strengt nødvendige omfang og tidsrum.

Gennemførelsesbestemmelserne i Kommissionens forordning 1580/2007, som per 22. juni 2011 erstattes af Kommissionens forordning 543/2011, fastsætter rammerne for markedsstøtten inden for frugt- og grøntsagssektoren. Støtte til producenter af frugt og grøntsager ydes til producentorganisationer (PO'er), som via driftsprogrammer kan få støtte til krisestyring, herunder blandt andet tilbagekøb fra markedet. Driftsprogrammerne er normalt finansieret 50 % af EU-midler og 50 % af medlemmerne af producentorganisationen. De midlertidige ekstraordinære foranstaltninger er 100 % EU-finansieret.

Der vil blive etableret midlertidige ekstraordinære foranstaltninger for perioden 26. maj til 30. juni 2011 med henblik på at afhjælpe den akutte krise for producenter af agurker, tomater, salater, cikorie,

squash og peberfrugter i EU inden for en budgetramme på 210 mio. €. Midlerne finansieres af den Europæiske Garantifond for Landbrugets (EGFL).

Forslaget indeholder dels en mulighed for producentorganisationer og deres medlemmer til at opnå støtte via en øget brug af krisestyringsaktiviteterne i deres driftsprogrammer, dels en mulighed for producenter, uanset om de er medlemmer af en producentorganisation, til at opnå yderligere støtte i forbindelse med tilbagekøb fra markedet (for eksempel destruktion) undladt høst og grøn høst i den ovennævnte periode.

Frugt- og grøntsagsproducenter, der ikke er medlemmer af en producentorganisation, kan få del i den ekstraordinære støtte via en producentorganisation. Det betyder, at producenten skriver kontrakt med en given producentorganisation om brug af krisestyringsaktiviteterne (tilbagekøb fra markedet, undladt høst og grøn høst). Producentorganisation søger i så fald om støtten på producentens vegne modregnet eventuelle omkostninger afholdt af producentorganisationen i forbindelse hermed.

Som et alternativ til ovennævnte kontrakt kan medlemsstaten tillade, at de producenter, der ikke er medlemmer af producentorganisationer eller er medlemmer af en suspenderet producentorganisation, notificerer direkte over for medlemsstaten. Udbetaling af den ekstraordinære støtte kan i dette tilfælde foregå direkte fra medlemsstaten til producenterne. Ønsker producenter at blive kompenseret for eksempelvis at have destrueret produkter, skal producenterne have dokumentation herfor, og der skal udføres fysisk kontrol forinden anvendelse af kriseforanstaltningen.

Støtten baseres dermed på eksisterende kriseinstrumenter inden for støtteordningen til producentorganisationer som tilbagekøb fra markedet, undladt høst og grøn høst, som beskrevet i artikel 103c, stk. 2 i rådeordning 1234/2007. Aktiviteterne er støtteberettigede i perioden 26. maj til 30. juni 2011, såfremt oplysninger herom notificeres over for Kommissionen.

Forslaget åbner op for følgende midlertidige udvidelse af de i dag gældende rammer for producentorganisationernes brug af krisestyringsinstrumenter:

- Grænsen for maksimalt tilbagekøb fra markedet på 5 % af hver producentorganisations afsatte produktionsmængde i en referenceperiode suspenderes.
- Der lempes på kravene for undladt høst, således at eventuel uhøstet mængde fra en eksisterende produktion kan undlades høstet. Normalt skal den samlede produktionsmængde indgå som uhøstet, og dele af produktionen må ikke sælges.
- Bestemmelsen om, at kriseforebyggelses- og krisestyringsforanstaltninger højst må tegne sig for en tredjedel af de udgifter, der afholdes inden for rammerne af driftsprogrammet, suspenderes.
- Den ekstraordinære støtte må gå ud over det sædvanlige loft for den finansielle EU-støtte til producentorganisationer på henholdsvis 4,1 % og 4,6 % af værdien af hver producentorganisations afsatte produktion.
- Bestemmelsen om, at producentorganisationer må øge beløbet for driftsfonden med højst 25 % efter godkendelse af driftsprogrammet, suspenderes i perioden.
- Der fastsættes maksimale støtteniveauer for agurker, tomater, salater, cikorie, squash, peberfrugter og cikorie.

Kommissionen lægger desuden op til, at producentorganisationer inden for frugt- og grøntsagssektoren inden for de nærmeste uger kan fremsende ansøgninger om salgsfremmeprogrammer inden for rammerne af rådsforordning 3/2008 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked og i tredjelande. Dette gøres for dels at genvinde forbrugernes tillid i EU, dels for at styrke mulighederne for eksport på tredjelandsmarkeder.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Konsekvenser

Der har særligt været markedsproblemer i frugt- og grøntsagssektoren i Spanien, Tyskland og Nederlandene og de omkringliggende medlemsstater. Rusland indførte den 2. juni 2011 et importforbud mod friske grøntsager fra EU. Rusland og Kommissionen er aktuelt i dialog om at finde en mere fleksibel løsning, men der er endnu ingen endelig løsning på plads. En række andre tredjelande har derudover indført forskellige restriktioner, enten i form af importforbud, intensiveret prøvetagning og test eller certificeringsordninger.

Organisationen Dansk Gartneri vurderer, at ca. 30 producenter af agurker, tomater og salater i Danmark samlet har tabt 13,5 mio. kr. fra den 26. maj til og med den 12. juni 2011, som følge af udbruddet af E. coli VTEC O104. Tabene fordeler sig på følgende måde indenfor produkterne: 4,6 mio. kr. for agurker, 3,0 mio. kr. for tomater og 5,9 mio. kr. for salater.

Fra 2008 har krisestyringsforanstaltninger ikke indgået i den danske nationale strategi for bæredygtige driftsprogrammer for frugt- og grøntsagssektoren. Strategien angiver rammerne for producentorganisationernes driftsprogrammer og dermed hvilke aktiviteter, der kan opnås støtte hertil. Producentorganisationerne har derfor på nuværende tidspunkt ikke beskrevet krisestyringsforanstaltninger i deres driftsprogrammer. Danske producenter, der er medlemmer af en producentorganisation, har således ikke haft et set-up til at håndtere og dokumentere brugen af krisestyringsforanstaltninger, og de kan derfor ikke få kompensation via de vedtagne kriseforanstaltninger for de tab, de har lidt i perioden 26. maj til den 13. juni 2011. Danske producenter, såvel medlemmer som ikke-medlemmer af en producentorganisation, kan med de vedtagne kriseforanstaltninger søge kompensation for tab lidt fra og med den 14. juni 2011 forudsat, at det anmeldes, at der udføres fysisk kontrol af destruktionsen, og at der foreligger dokumentation herfor.

Etableringen af ekstraordinære kriseforanstaltninger og udbetaling af denne kompensation til danske producenter vil medføre øgede administrative omkostninger for Fødevareministeriet.

Forslaget om kriseforanstaltninger forventes at medføre en udgift på EU's budget på op til maksimalt 210 mio. € (ca. 1.564,5 mio. kr.). Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved kriseforanstaltningerne på 4,2 mio. € (ca. 31,3 mio. kr.).

For så vidt angår fødevarsikkerheden er udbruddet i Danmark blevet fulgt nøje af Den Centrale Udbrudsgruppe repræsenteret af Statens Serum Institut, DTU Fødevareinstituttet og Fødevarestyrelsen. Herudover er Fødevarestyrelsen i tæt kontakt med Statens Serum Institut og de tyske myndigheder i sagen. Fra Statens Serum Institut betragter man nu antallet af cases som en stigning i antallet af

patienter med E. coli i forhold til normalt for årstiden. Det vil sige, at der er skærpet overvågning ved patienter, hvis symptomer kan tyde på infektion med E. coli, ligesom der er særligt fokus på typebestemmelse af E. coli.

Fødevarestyrelsen har den 10. juni 2011 ophævet advarslen mod indtag af rå tomater, agurk og salat fra Nordtyskland.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg.

3F finder, at udbetaling af støtte til producenterne er et nødvendigt initiativ. Endvidere bemærker 3F, at det på et møde i EFFAT (Det Europæiske Landarbejder Forbund) kom frem, at mange af de ansatte inden for væksthusholderierne, blandt andet i Spanien, havde mistet deres arbejde og dermed også deres indkomst. 3F opfordrer på den baggrund til, ikke kun på 3F's medlemmers vegne, men også på medlemmerne af EFFAT's vegne, at også ansatte, som har mistet indtægt på grund af denne krise, kompenseres på lige fod med producenterne.

Landbrug & Fødevarer lægger angående markedssituationen og eventuelle kriseforanstaltninger meget stor vægt på, at rammerne for udbetaling af kompensation indrettes så fleksibelt som muligt for de enkelte medlemsstater, så kriseforanstaltningerne kan tilpasses de nationale forhold. Derudover er det afgørende, at der er ligebehandling mellem alle de medlemsstater, der har oplevet ekstraordinære store tab som følge af udbruddet. Som Kommissionens forventede forslag ser ud, vil de danske producenter ikke leve op til de fastsatte kompensationsregler. Det skyldes blandt andet, at man fra dansk side har valgt ikke at aktivere krisestyringsordningen, hvorfor danske tab ikke er registreret efter de foreskrevne forskrifter i EU-lovgivningen. Dertil kommer, at Kommissionens nuværende forslag ikke giver mulighed for at dække økonomiske tab som følge af de markant reducerede salgspriser i detailledet. Situationen er bemærkelsesværdig, da danske producenter har været særligt udsat på grund af en Rapid Alert², der viste sig at være ubegrundet. Dansk Gartneri vurderer, at ca. 30 producenter af agurker, tomater og salater i Danmark samlet har tabt 13,5 mio. kr. i perioden 26. maj til den 12. juni 2011 som følge af udbruddet af E. coli VTEC 0104. Med hensyn til de fødevarerikkerhedsmæssige aspekter i sagen støtter Landbrug & Fødevarer stærkt op om det store fokus, som EU har på fødevarerikkerhed. Indsatsen kan dog betyde, at der foretages vidtgående beslutninger, og at producenter ufrivilligt og unødigt påvirkes af begivenheder i andre medlemsstater. Sådanne hændelser er meget vanskelige at tage højde for rent kommercielt, hvorfor kompensation anses som en naturlig konsekvens. Landbrug & Fødevarer kan endvidere støtte forslaget om de øgede midler til salgsfremmeprogrammer med henblik på at genvinde forbrugernes tillid i EU og styrke mulighederne for eksport til tredje lande.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Under hensyntagen til situationen i frugt- og grøntsagssektoren vil man fra regeringens side kunne støtte, at Kommissionen iværksætter midlertidige kriseforanstaltninger, idet der lægges vægt på, at

² EU's Rapid Alert System for Food and Feed er et hurtigt varslingsystem, der har til formål at sikre, at myndighederne i EU-medlemslandene hurtigt kan udveksle oplysninger, når man opdager, at foder eller fødevarer kan udgøre en risiko for dyr og/eller mennesker.

der er tale om ekstraordinære omstændigheder, hvorfor foranstaltningerne også bør være klart tidsafgrænsede.

De danske fødevare- og sundhedsmyndigheder har fulgt udbruddet meget tæt. Regeringen finder, at det er af yderste vigtighed, at medlemsstaterne sammen gør alt for at finde kilden til udbruddet, og regeringen har stillet sine eksperter til rådighed for dette arbejde.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På det ekstraordinære rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 7. juni 2011 orienterede Kommissionen om konsekvenserne af udbruddet af E. coli O104 for de europæiske producenter af grøntsager, hvor særligt Spanien var blevet ramt. Kommissionen ville snarest med hjemmel i fusionsmarkedsordningens artikel 191 iværksætte en midlertidig opkøbsordning, der skulle løbe frem til udgangen af juni 2011. Alle medlemsstater støttede iværksættelsen af en opkøbsordning, idet en stor gruppe medlemsstater ønskede en mere omfattende opkøbsordning med for eksempel et større budget eller en højere kompensationsgrad. En stor gruppe medlemsstater lagde ligeledes vægt på, at det ikke kun omfattede producenter, der var medlemmer af en producentorganisation, idet en meget stor del af de europæiske frugt- og grøntsagsproducenter ikke er medlemmer af sådanne producentorganisationer. En række medlemsstater ønskede, at opkøbsordningen kom til at omfatte flere produkter end agurk, tomat og salat.

Kommissionen gav endvidere en status for udbruddet af E. coli VTEC O104. Kommissionen understregede behovet for et effektivt system til kontrol og sporing af sådanne udbrud. Det var vigtigt at undgå at opskræmme de europæiske forbrugere med for hurtige og upræcise udmeldinger, hvorfor udmeldinger skulle være baseret på videnskabelige undersøgelser. Kommissionen har endvidere taget importforbuddet mod europæiske friske grøntsager op med Rusland, hvilket har resulteret i en ophævelse af forbuddet til fordel for et certificeringssystem. Tyskland orienterede ligeledes om status for udbruddet. Medlemsstaterne støttede generelt Kommissionens redegørelse.

På mødet i Forvaltningskomitéen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter den 14. juni 2011 var der hverken et kvalificeret flertal for eller imod forslaget, hvorefter Kommissionen forventes at vedtage forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har skriftligt været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. juni 2011 forud for det ekstraordinære rådsmøde den 7. juni 2011, jf. samlenotat oversendt den 6. juni 2011.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. **Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko,**

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko, og

Forslag til Rådets forordning om tildeling af de fiskerimuligheder, der er fastsat i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko

KOM (2011) 313, KOM (2011) 314, KOM (2011) 310

Nyt notat.

Resumé

Den hidtidige protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko udløb den 27. februar 2011. Fiskeriprotokollen indeholder fastsættelse af fiskerimulighederne og EU's finansielle modydelse. I forbindelse med overvejelserne om forhandlinger om en eventuel fornyelse af protokollen har Marokko efter anmodning fra Kommissionen i december 2010 fremlagt informationer om fiskeripartnerskabsaftalens gennemførelse og anvendelsen af den finansielle modydelse med henblik på dokumentation af, om aftalen er til gavn for Vestsaharas lokalbefolkning. Efter Kommissionens opfattelse var materialet fra de marokkanske myndigheder af et sådant omfang, at Kommissionen havde brug for yderligere tid til gennemgang og analyse forud for indgåelse af en eventuel længerevarende ny protokol. På det grundlag og med henblik på at undgå et stop i EU-flådens fiskeriaktiviteter i farvandet ud for Marokko vedtog Rådet i februar 2011 en henstilling om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om forlængelse af den hidtidige protokol i et år. Kommissionen har nu fremlagt forslag til indgåelse og midlertidig anvendelse af denne et-årige protokol samt den interne fordeling af fiskerimulighederne indeholdt i protokollen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2011) 313, KOM (2011) 314 og KOM (2011) 310 af henholdsvis 31. maj og 1. juni 2011 fremsendt ovennævnte forslag. Forslagene er oversendt til Rådet den 7. juni 2011 i en dansk sprogudgave.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, i sammenhæng med henholdsvis artikel 218, stk. 5, og artikel 218, stk. 6, litra a) og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Den hidtidige protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko om fiskeri ud for Marokko udløb den 27. februar 2011.

I forbindelse med overvejelser om forhandlinger om en eventuel fornyelse af protokollen har Marokko efter anmodning fra Kommissionen i december 2010 fremlagt informationer om aftalens gennemførelse og anvendelsen af den finansielle modydelse med henblik på dokumentation af, om aftalen er til gavn for Vestsaharas lokalbefolkning.

Efter Kommissionens opfattelse var materialet fra de marokkanske myndigheder af et sådant omfang, at Kommissionen havde brug for yderligere tid til gennemgang og analyse forud for indgåelse af en eventuel længerevarende ny protokol.

I lyset heraf og med henblik på at undgå et stop i EU-flådens fiskeriaktiviteter i farvandene ud for Marokko anmodede Kommissionen i februar 2011 om et mandat fra Rådet til at forhandle med Marokko om en et-årig forlængelse af fiskeriprotokollen.

På grundlag af det mandat, som Kommissionen fik af Rådet i februar 2011, forhandlede Kommissionen og Marokko efterfølgende om at forlænge protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko med ét år.

Disse forhandlinger mandede ud i, at der den 25. februar 2011 blev parferet en protokol om forlængelse af den hidtidige protokol. Den dækker perioden 28. februar 2011 – 27. februar 2012.

Fiskeriprotokollen med Marokko omfatter som hidtil adgang til tunfiskeri, pelagisk fiskeri, og demersalt fiskeri i Marokkos fiskerizoner, defineret som farvande henhørende under Marokkos højhedsområde eller jurisdiktion, og som også giver adgang til visse fiskerimuligheder ud for Vestsahara.

Der fastsættes følgende fiskemuligheder i seks kategorier (svarende til samme omfang af fiskerimuligheder som i den hidtidige protokol):

- ikke-industrielt pelagisk fiskeri nordpå: 20 notfartøjer
- ikke-industrielt fiskeri nordpå: 30 langlinefartøjer med bundliner
- ikke-industrielt fiskeri sydpå: 20 fartøjer
- demersalt fiskeri: 22 fartøjer
- tunfiskeri: 27 fartøjer
- industrielt pelagisk fiskeri: en fangst på 60.000 tons.

Fartøjer fra Spanien, Frankrig og Portugal har fiskerimuligheder efter tun og demersale arter, mens Tyskland, Litauen, Letland, Nederlandene, Irland, Polen, Storbritannien, Spanien, Portugal og Frankrig har fiskerimuligheder efter mindre pelagiske arter inden for aftalen.

Niveauet for redernes egenbetaling er fastsat for hver kategori af fiskerimuligheder og vil som i den hidtidige protokol kunne bidrage til en supplerende indkomst på ca. 3,4 mio. € (ca. 25,77 mio. kr.) for Marokko.

Det er som i den foregående protokol fastsat, at der skal være et videnskabeligt samarbejde mellem parterne med henblik på overvågning af fiskeriressourcernes tilstand i den marokkanske fiskerizone, og der vil blive afholdt et årligt videnskabeligt møde. Fiskerimulighederne kan justeres på grundlag af konklusioner på det årlige videnskabelige møde. Tilsvarende kan den finansielle modydelse også justeres som følge af ændringer i fiskerimulighederne.

Protokollens finansielle modydelse er uændret fastsat til samlet 36,1 mio. € (ca. 269 mio. kr.) for et år. Heraf udgør 13,5 mio. € (ca. 102 mio. kr.) en støtte til udvikling af Marokkos fiskeripolitik. Den resterende del af beløbet ydes som betaling for højst 119 fiskeritilladelser til EU-fartøjer i kategorierne ikke-industrielt fiskeri, demersalt fiskeri og tunfiskeri og en fangstmængde på højst 60.000 tons i kategorien industrielt pelagisk fiskeri.

Anvendelsen af den del af den finansielle modydelse, som er målrettet udviklingen og indførelsen af en sektorpolitik for fiskeriet med henblik på at skabe et bæredygtigt og ansvarligt fiskeri i de marokkanske farvande, skal ske i overensstemmelse med en overordnet strategi for fiskerisektorens udvikling (en strategi, som er udarbejdet af Marokko, betegnet Halieutis-strategien).

Retningslinjerne, målene og evalueringskriterierne og – indikatorerne for udviklingen af ansvarligt fiskeri skal udvikles og godkendes af begge parter i regi af den blandede komité.

Som en ny bestemmelse i protokollen er det fastsat, at Marokko forpligter sig til ved udgangen af måneden, før protokollen udløber, at udarbejde en rapport om anvendelsen og tilrettelæggelse af sektorstøtten, dens forventede økonomiske og sociale resultater og deres geografiske fordeling.

Fiskeriet er i perioden siden parafering af den nye protokol fortsat på vilkår svarende til den foregående protokol, idet Kommissionen har benyttet sig af en mulighed i gældende regler for at fremsende ansøgninger om fiskerilicenser til Marokko i en periode på op til 6 måneder, efter parafering af protokollen.

Det forlyder, at tilgængelige data om bestandssituationen i marokkansk farvand indikerer, at de fleste bestande er fuldt udnyttede eller overudnyttede. Fiskeriindsatsen kan ifølge oplysningerne ikke stige og skal endda reduceres i nogle fiskerier. Den eneste undtagelse er sardinbestanden i syd, som anses for underudnyttet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til undertegnelse af forslag om midlertidig anvendelse af protokollen og forslag om tildeling af fiskerimuligheder. Forslaget om endelig indgåelse af den nye protokol kan imidlertid først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Konsekvenser

Forslagene forventes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser ud over indvirkningen på EU's budget. Forslaget til en et-årig protokol indebærer en videreførelse af de nuværende udgifter på EU's budget i et år. Forslaget forventes således at medføre en fortsat udgift på EU's budget på 36,1 mio. € (ca. 269 mio. kr.) i perioden 28. februar 2011 til 27. februar 2012 til finansiering af den finansielle modydelse.

Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme. EU's samlede finansielle modydelse kan dog højst udgøre det dobbelte af nævnte beløb.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen på 0,722 mio. € (5,4 mio. kr.) over 1 år.

Høring

Meddelelsen har været forelagt §5-udvalget (fiskeri) i forbindelse med møde i udvalget den 8. juni 2011.

Greenpeace udtrykte tilfredshed med den danske stemmeafgivelse i forbindelse med forhandlingerne om Kommissionens bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en et-årig forlængelse af fiskeriprotokollen med Marokko. Foreningen udtrykte skepsis i forhold til bæredygtigheden i udnyttelsen af de fiskerimuligheder, som er indeholdt i protokollen, både for så vidt angår udnyttelsen af fiskeriressourcerne og aftalens økonomiske rentabilitet i forhold til EU. Foreningen understregede vigtigheden af at sikre overensstemmelse mellem de principper, der gælder for forvaltningen af fiskeriressourcerne internt i EU og de principper, der gælder for forvaltningen af fiskeriressourcer omfattet af fiskeripartnerskabsaftaler.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det afgørende for en ét-årig forlængelse af protokollen, at der fremlægges dokumentation for, at fiskeripartnerskabsaftalen er til gavn for Vestsaharas befolkning.

Regeringen vurderer ikke, at der på nuværende tidspunkt foreligger en sådan dokumentation, ligesom Kommissionens evaluering af materialet fra Marokko, endnu ikke er fremsendt til Rådet med henblik på Rådets evaluering.

Regeringen arbejder for principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevareudvalg den 12. januar 2011.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstater med væsentlige fiskeriinteresser i området forventes at kunne tilslutte sig den ét-årige forlængelse. Nogle medlemsstater forventes at være skeptiske over for den ét-årige forlængelse.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Henstillingen om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger om en etårig fornyelse af fiskeriprotokollen med Marokko har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. februar 2011 forud for Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 21. februar 2011, jf. supplerende samlenotat oversendt den 10. februar 2011.